

A. REGEL 1. STIJL.

De Bijbel bevat allerlei genres literatuur: wetten, leerstellingen, geschiedenis, poëzie, wijsheid, gelijkenissen, profetie, openbaring, enz. Elk genre heeft zijn eigen regels voor uitleg. Bepaal welke stijl God in een bepaald Bijbelgedeelte gebruikt en leg dat gedeelte uit met gebruikmaking van de regels die daarvoor gelden.

- Wetten. Zie 'De wet en de genade' (Delta les 9b).
- Geschiedenis. Zie 'Uitleg van de geschiedenis boeken in de Bijbel' (Delta les 11b).
- Poëzie en wijsheid. Zie 'Uitleg van de poëtische boeken in de Bijbel' (Delta les 13b).
- Profetie. Zie 'Uitleg van de profetische boeken in de Bijbel' (Delta les 14b).
- Apocalyptiek. Zie 'Uitleg van het boek Openbaring' (Delta 19b).

REGEL 2. BEDOELDE TOEHOORDERS.

De Bijbel richt zich tot verschillende toehoorders. Soms is een bepaalde waarheid bedoeld voor alle mensen in de wereld en soms alleen voor alle gelovigen in de wereld. Sommige Bijbelgedeelten richten zich op een specifiek individu of op een specifieke groep mensen. Andere Bijbelgedeelten richten zich tot mensen in een bepaalde tijd of in een bepaalde omstandigheid. Bepaal welke toehoorders God bedoelt toe te spreken. Dit is een waardevolle regel voor de uitleg van beloften en dreigementen, bevelen en profetieën in de Bijbel. De waarheid kan algemeen zijn of beperkt:

1. De waarheid is algemeen.

De waarheid in het Bijbelgedeelte is bedoeld voor alle mensen in de wereld (Marcus 1:15; 8:34-38; Lucas 14:25-27; Johannes 3:16) of voor alle christenen (Johannes 13:34-35; 2 Petrus 1:1).

2. De waarheid is beperkt.

De waarheid in de Bijbelgedeelte wordt beperkt tot een bepaald individu (1 Kronieken 17:7,11-14; Marcus 10:17,21), tot een bepaalde groep mensen (Maleachi 1:1; Jesaja 6:8-10), tot mensen in een bepaalde tijd (Genesis 17:9-14; Galaten 6:12-15) of tot mensen in een bepaalde omstandigheid (Jeremia 18:1-17; Ezechiël 33:11-20; Openbaring 2:7).

REGEL 3. NADRUUK.

Veelal ligt de nadruk van een bepaald Bijbelgedeelte op een bevel, een leerstelling, een beschrijving van een gebeurtenis in de geschiedenis, een profetie of een belofte. Stel de nadruk van een bepaald Bijbelgedeelte goed vast. Vraag jezelf af: "Ligt de nadruk op het onderrichten van een leerstelling? Of op het stimuleren (of bevelen) tot een handeling? Of op het vertellen van een historische gebeurtenis? Of op het maken van een belofte of profetie?"

Oefening.

Stel vast waar de nadruk ligt.

a. Lees Johannes 14:6.

Waar ligt de nadruk in dit Bijbelgedeelte?

Als de nadruk van een bepaald Bijbelgedeelte ligt op *het onderrichten van een leerstelling*, en het is voor jou bedoeld, dan behoort jij die leerstelling *te geloven*. In Johannes 14:6 ligt de nadruk op het onderrichten van een leerstelling. Formuleer de leerstelling door vooral op de *zelfstandige naamwoorden* te letten. Bijvoorbeeld, "Ik (Jezus)", "de weg", "de waarheid", "het leven", "niemand", en "de Vader". De leerstelling is: "Jezus is de enige weg tot de Vader!"

b. Lees Johannes 13:34-35.

Waar ligt de nadruk in dit Bijbelgedeelte?

Als de nadruk van een bepaald Bijbelgedeelte ligt op *het aansporen (of bevelen) tot een handeling*, en het is voor jou bedoeld, dan behoort jij het *te doen (te gehoorzamen)*. In Johannes 13:34-35 ligt de nadruk op het aansporen tot actie (handelen, leven). Formuleer de actie door vooral te letten op de *werkwoorden*. Bijvoorbeeld, let op de werkwoorden "heb elkander lief", "gelijk Ik liefgehad heb", "allen weten", "mijn discipelen zijn". Het bevel is, "Wij christenen moeten elkaar liefhebben evenals Jezus Christus ons liefgehad heeft".

c. Lees Handelingen 17:11.

Waar ligt de nadruk in dit Bijbelgedeelte?

Als de nadruk van een bepaald Bijbelgedeelte ligt op het vertellen van een geschiedkundige gebeurtenis, dan behoort je eerst vast te stellen of je dat voorbeeld in de geschiedenis wel mag navolgen of niet.

a. Als dat voorbeeld in de geschiedenis slecht was (cf. 1 Korintiërs 10:6-11), dan mag jij het nooit navolgen. Het is een *verbod*. Bijvoorbeeld, christen-leiders (voorgangers) mogen nooit de baas spelen over de mensen die aan hun leiding zijn toevertrouwd. Ze mogen andere christen-leiders niet zonder meer afwijzen of weigeren om andere christenen in hun midden te verwelkomen. Ze mogen christenen niet verbieden te doen wat goed en recht is, zoals Diotrefes dat deed (3 Johannes 1:9-11; cf. Matteüs 20:25-28 en 1 Petrus 5:1-4).

b. Maar als het voorbeeld in de geschiedenis goed was (cf. 1 Korintiërs 10:23-11:1), dan *mag* (niet 'moet') je dit goede voorbeeld navolgen. Het is echter *geen bevel* en daarom mag je het volgen van dit voorbeeld niet van je medechristenen afdwingen. Alleen wanneer een goed voorbeeld in de geschiedenis ondersteund wordt door een duidelijk onderricht of bevel, mogen christenen van elkaar verwachten dit goede voorbeeld na te volgen. Als de nadruk van een bepaald Bijbelgedeelte ligt op *het aansporen (of bevelen) tot een handeling*, en het is voor jou bedoeld, dan *MOET* je het doen (gehoorzamen). Maar als de nadruk ligt op het vertellen van een geschiedkundige gebeurtenis, en het is een goed voorbeeld, dan *MAG* je het navolgen. Bijvoorbeeld. In Handelingen 17:11 ligt de nadruk op het vertellen wat er in de geschiedenis gebeurde en het voorbeeld is goed. Dus *mogen* christenen het goede voorbeeld van de mensen te Berea navolgen en elke dag de Bijbel bestuderen om te zien of de sprekers de waarheid verkondigen of niet. Maar christenen *mogen niet van andere christenen eisen* dat ze elke dag de Bijbel moeten bestuderen! Zie ook Marcus 1:35 met betrekking tot het gebed.

d. Lees Johannes 14:21 of Genesis 22:18; cf. Hebrëeën 11:17-19 en Galaten 3:8,16.

Waar ligt de nadruk in deze Bijbelgedeelten?

a. Als de nadruk van een bepaald Bijbelgedeelte ligt op het maken van een belofte of profetie, dan moeten eerst de volgende feiten vastgesteld worden:

i) Indien er een specifiek bedoeld gehoor is, wie is of zijn dat? Aan wie wordt dit Bijbelgedeelte gericht?

Bijvoorbeeld. In Genesis 22:15-18 doet God een belofte aan Abraham en zijn nageslacht. Zijn nageslacht is niet het natuurlijke Joodse volk zonder meer (Romeinen 9:6), maar zijn nageslacht is allereerst Jezus Christus (Galaten 3:16) en dan alle mensen die geloofden in de komende Messias gedurende de oudtestamentische periode en alle mensen die geloven in de gekomen Jezus Christus vanaf zijn eerste komst, hetzij oorspronkelijk Joden, hetzij oorspronkelijk niet-Joden (Romeinen 4:9-17).

ii) Indien er voorwaarden zijn, wat zijn ze?

Bijvoorbeeld. In Jeremia 18:5-17 en in Ezechiël hoofdstuk 18 is de voorwaarde oprechte berouw en bekering.

iii) Indien de belofte of profetie al in vervulling is gegaan, hoe ging dat?

Bijvoorbeeld. Ná de eerste komst van Jezus Christus is er geen onderscheid meer tussen Jood en niet-Jood en worden alleen oprechte gelovigen in Jezus Christus tot Gods volk gerekend (Matteüs 8:11-12; 21:42-44; Romeinen 10:12-13; Galaten 3:26-29; Efeziërs 2:11-22; 1 Petrus 2:4-10).

b. Profetieën in het Oude Testament moeten altijd uitgelegd worden in *het licht van het onderricht in het Nieuwe Testament over dezelfde onderwerpen*.

Bijvoorbeeld. De oudtestamentische profetie had betrekking op Gods oudtestamentische volk, *Israël*, (Amos 9:11-12). Maar de uitleg daarvan heeft betrekking op Gods nieuwtestamentische volk, namelijk, op alle gelovigen, maar vooral gelovigen uit de *andere niet-joodse volken* (Handelingen 15:14-19; cf. Romeinen 10:12 en Galaten 3:28).

REGEL 4: HISTORIE.

De voorbeelden uit de Bijbelse geschiedenis bepalen niet wat de Bijbel leert en moeten in het licht van de duidelijke leerstellingen en bevelen in de Bijbel uitgelegd worden. Zij beschrijven wat er in de menselijke geschiedenis gebeurde en worden soms geëvalueerd als goed of slecht. De gebeurtenissen in de menselijke geschiedenis zijn *NOOIT normatief*, tenzij zij een voorbeeld zijn van iets wat duidelijk in de Bijbel geleerd of bevolen wordt.

1. Wat is altijd normatief en wat is nooit normatief?

Terwijl *Gods geopenbaarde wil* in de Bijbel altijd normatief is voor menselijk geloof en gedrag (tenzij de Bijbel zelf een specifieke wil van God beperkt tot een specifiek persoon, tijd of omstandigheden), zijn de historische beschrijvingen van *de reacties van mensen op Gods geopenbaarde wil* nooit normatief (tenzij de Bijbel zelf een specifieke reactie elders beveelt of leert). Terwijl *Gods bevelen en leringen* met betrekking tot menselijk geloof en gedrag altijd normatief zijn (tenzij de Bijbel een specifiek bevel of lering begrenst), zijn *de beschrijvingen* van menselijk geloof en gedrag nooit normatief (tenzij de Bijbel een dergelijk specifiek geloof of gedrag ook beveelt of leert).

De *verboden, bevelen en leringen* van de Bijbel, correct uitgelegd, zijn ALTIJD normatief of gezaghebbend (tenzij de Bijbel een bepaald verbod, gebod of lering begrenst): zij openbaren Gods wil met betrekking tot *wat mensen moeten geloven en hoe zij zich moeten gedragen* in de hele menselijke geschiedenis!

Maar *de historische gebeurtenissen en voorbeelden* in de Bijbel zijn NOOIT normatief of gezaghebbend (tenzij de Bijbel een bepaalde handeling of gedrag op een andere plaats in de Bijbel beveelt of leert): zij openbaren de menselijke reacties op Gods wil (verboden, bevelen, leringen), *wat mensen feitelijk geloofden en hoe zij zich werkelijk gedroegen* in de menselijke geschiedenis!

Historische gebeurtenissen en voorbeelden zijn *nooit normatief*. Dus, ook de historische beschrijvingen van menselijke cultuur in de Bijbel zijn nooit normatief.

1. Gods heilsgeschiedenis binnen de menselijke geschiedenis.

"Historie" in de Bijbel verhaalt wat God, mensen en volken gezegd en gedaan hebben in het verleden. De historische gedeeltes in de Bijbel hebben twee doelen:

a. God spreekt en handelt in de geschiedenis.

God spreekt en handelt in de menselijke geschiedenis. De Bijbel openbaart deze werkelijkheid. Het is Gods doel om zichzelf, zijn plan en zijn betrokkenheid in de menselijke geschiedenis te openbaren door middel van de historische geschriften in de Bijbel. Deze heilsgeschiedenis in de Bijbel is belangrijk, omdat Gods heilsgeschiedenis het middel is waardoor wij de realiteit en nabijheid van de Levende God in de menselijke geschiedenis kunnen ervaren en ook zijn plan van verlossing kunnen begrijpen.

b. Door heel de menselijke geschiedenis heen reageren mensen op Gods woorden en daden.

De Bijbel openbaart ook deze werkelijkheid. Het is Gods doel om de reacties van verschillende individuen, gemeenschappen en volken op zijn woorden en daden te openbaren. Deze reacties waren of positief of negatief tegenover God. De historische gebeurtenissen in de Bijbel zijn belangrijk, omdat zij het middel zijn waardoor wij gaan begrijpen wie mensen in Gods ogen zijn en hoe diep de gevallen staat van de mens is.

2. Historische gebeurtenissen, die niet uitgelegd of geëvalueerd worden.

Meestal wordt *de menselijke geschiedenis in de Bijbel verteld of beschreven zonder uitleg of evaluatie*. Daarom zijn de historische beschrijvingen in de Bijbel *NOOIT normatief voor menselijk geloof en gedrag: zij leren niet wat mensen MOETEN geloven of hoe mensen zich MOETEN gedragen*.

De historische gebeurtenissen en voorbeelden bepalen niet wat de Bijbel beveelt of leert, maar kunnen wel illustreren wat de Bijbel beveelt of leert. Bijvoorbeeld:

a. Gebed.

Het *onderricht* van Christus met betrekking tot gebed, dat christenen in hun binnenkamer en zonder een omhaal van woorden moeten bidden (Matteüs 6:5-8), is normatief voor alle christenen in elke eeuw. Maar het *voorbeeld* van Christus met betrekking tot bidden, dat hij heel vroeg opstond en uitging naar een eenzame plaats om daar te bidden (Marcus 1:35), wordt nergens in de Bijbel uitgelegd of geëvalueerd en is daarom niet normatief voor christenen! Christenen mogen dit goede voorbeeld navolgen en ook vroeg opstaan en uitgaan naar een eenzame plaats om te bidden, maar zij mogen dit voorbeeld niet als een christelijke leerstelling of gedrag aan andere christenen opleggen!

b. Evangelie verkondiging.

Het bevel van Christus om het evangelie aan de ganse schepping te verkondigen (Marcus 16:15), is normatief voor de christelijke gemeenschap (gemeente, kerk). Maar het *voorbeeld* van Paulus, om het evangelie alleen te verkondigen waar het nog niet gebeurd was (Romeinen 15:10), wordt nergens in de Bijbel uitgelegd of geëvalueerd en is daarom niet normatief voor christenen! Romeinen 15:10 was het persoonlijke beleid van Paulus, maar geen bevel of lering voor christenen om na te volgen. Christenen mogen dus wel het evangelie verkondigen op plaatsen, waar anderen het al eerder gedaan hebben (maar cf. Efeziërs 4:3 en 1 Korintiërs 13:5).

3. Historische gebeurtenissen, die uitgelegd of geëvalueerd worden.

Een paar maal in de Bijbel worden *de menselijke geschiedenis of historische voorbeelden uitgelegd of geëvalueerd*. Alleen in deze gevallen mag een algemene leerstelling afgeleid worden.

a. 1 Korintiërs 10:6-11.

"De Israëlieten werden afgodendienaars ... en pleegden hoererij, ... en zij werden neergeveld in de woestijn" (1 Korintiërs 10:5,7-8) is een historische gebeurtenis. Deze historische gebeurtenis wordt uitgelegd of geëvalueerd tot een principe: "Deze dingen zijn ons ten voorbeeld geschied, opdat wij geen lust tot het kwade zouden hebben, zoals zij die hadden. ... Dit is hun overkomen tot een voorbeeld (voor ons) en het is opgetekend ter waarschuwing voor ons".

Door een historische gebeurtenis te evalueren, leert Paulus de algemene leerstelling: "God heeft in zijn volk, dat aanhoudend zondigt, geen welgevallen en zal hen doen omkomen".

Op basis van dit bijbelgedeelte worden bepaalde historische gebeurtenissen (allemaal slechte voorbeelden) in de Bijbel opgetekend om mensen te waarschuwen niet het kwade te doen. Mensen *MOETEN* alle vormen van kwaad, die in de Bijbel beschreven worden, vermijden en lering trekken uit Gods bestraffing daarvan.

b. 1 Korintiërs 10:32 – 11:1.

"Ik ben allen in alles ter wille, niet om mijn eigen belang te zoeken, maar dat van zeer velen, opdat zij behouden worden" (1 Korintiërs 10:33) is een historische gebeurtenis. Deze historische gebeurtenis wordt uitgelegd of geëvalueerd tot een principe: "Geeft noch aan Joden, noch aan Grieken, noch aan de gemeente Gods aanstoot; maar weest allen in alles ter wille. Zoekt het belang van zeer velen, opdat zij behouden worden" (1 Korintiërs 10:32). Door een historische gebeurtenis te evalueren, leert Paulus de algemene leerstelling: "Wordt mijn navolgers, gelijk ook ik Christus navolg" (1 Korintiërs 11:1). *Het BEVEL* om het voorbeeld van Paulus na te volgen in zijn streven om zoveel mogelijk mensen ter wille te zijn, is normatief voor alle christenen.

Op basis van de algemene leerstelling: "Wordt mijn navolgers, gelijk ook ik Christus navolg", mogen christenen alleen het voorbeeld van rechtvaardige mensen (de goede voorbeelden) navolgen wanneer hun handelingen de wil van God weerspiegelen. Maar men mag deze algemene leerstelling niet misbruiken om alle voorbeelden van Paulus na te volgen. Bijvoorbeeld. Christenen *mogen* (niet *moeten*) het voorbeeld van Paulus navolgen als hij op een zendingsreis gaat, discipelen maakt in elke stad waar hij komt en werkt voor zijn eigen inkomen, omdat al deze voorbeelden op andere plaatsen in de Bijbel uitdrukkelijk *aanbevolen* worden. Maar christenen *mogen niet* het voorbeeld van Paulus navolgen als hij een synagoge in tweeën splitst om een eigen gemeente te vormen (Handelingen 19:8-10), omdat deze historische gebeurtenis niet op een andere plaats in de Bijbel uitgelegd of geëvalueerd wordt.

c. Romeinen 15:26-27.

"Want Macedonië en Achaje hebben goed gevonden een handreiking te doen aan de armen onder de heiligen te Jeruzalem" (Romeinen 15:26) is een historische gebeurtenis. Deze historische gebeurtenis wordt uitgelegd of geëvalueerd tot een principe: "Zij hebben het immers goed gevonden, maar zijn het ook jegens hen verplicht, want indien de heidenen aan hun geestelijke goederen deel hebben gekregen, behoren zij ook met hun stoffelijke goederen hen te dienen" (Romeinen 15:27). Door een historische gebeurtenis te evalueren, leert Paulus de algemene leerstelling: "Christenen behoren hun materiële zegeningen te delen met degenen die hun geestelijke zegeningen met hen delen" (cf. 1 Korintiërs 9:14; Galaten 6:6).

REGEL 5. CULTUUR.

De voorbeelden van menselijke cultuur op een willekeurig tijdstip in de geschiedenis bepalen niet wat de Bijbel leert en moeten in het licht van de duidelijke leerstellingen en bevelen in de Bijbel uitgelegd worden. Maar het onderricht en bevelen met betrekking tot de cultuur van het koninkrijk van God leren wel wat elke menselijke cultuur moet worden. Zij leren of bevelen wat er in de menselijke geschiedenis moet gebeuren! De verboden, bevelen en leerstellingen in de Bijbel zijn *ALTIJD normatief*, tenzij een bepaald verbod, gebod of lering met betrekking tot een bepaalde culturele vorm op een andere wijze in de Bijbel beperkt wordt.

1. De onvolmaakte culturen van zondige mensen.

a. Wat is cultuur?

De 'cultuur' van een bepaalde groep mensen op een bepaald tijdstip in de geschiedenis bestaat uit:

- i) hun wereldbeschouwing; ii) waarheden; iii) geloof (of bijgeloof); iv) waarden; v) en ervaringen, die uitgedrukt worden in:
- i) hun overtuigingen of beschouwingen (op het gebied van: wetenschap, filosofie, geloof, ethiek); ii) hun gedrag (manier van doen, gewoonten, gebruiken, tradities, ontspanning, vermaak); iii) hun relaties (nationaal als volk; zakelijk als zakenmannen; sociaal als burens, vrienden, huwelijk en gezin; internationaal tegenover andere rassen en volken); iv) hun erfgoed (klederdracht, taal, muziek, poëzie, verhalen, kunst, dansen, sport, humor); en v) hun instellingen (onderwijs, rechtspraak, sociaal-medische diensten, godsdienst).

Ná de zondeval bevatten de culturen van alle volken ook slechte (zondige) elementen. De Bijbel aarzelt niet om de zondige aspecten van de menselijke culturen *te beschrijven en op te tekenen*: moord (Genesis 4:8), huwelijken tussen gelovigen en

ongelovigen (Genesis 6:2,5), onafhankelijkheid van God (Genesis 11:4), homoseksualiteit (Genesis 19:4-5), verkrachting en seks voor het huwelijk (Genesis 34:2-7,31), afgoderij (Exodus 32:1-8), rebellie en arrogantie (1 Samuël 15:1-29), overspel (2 Samuël 11:1-27), verkrachting (2 Samuël 13:1-22), polygamie (1 Koningen 11:1-11), oneerlijkheid en corruptie (Handelingen 4:32-5:4), autoritair leiderschap in de gemeente (3 Johannes 9-10) enz. Alle zondige aspecten van de menselijke culturen **MOETEN** vermeden of getransformeerd worden.

Het Bijbelgedeelte, dat bestudeerd wordt, kan een *beschrijving* bevatten van de menselijke cultuur uit een bepaalde periode. Het beschrijft wat mensen geloofden, welke waarden zij hadden en hoe zij zich gedroegen. Soms was het goed en acceptabel en soms was het zondig en verwerpelijk. De Bijbel bevat historische beschrijvingen van zowel de goede (Johannes 13:4-5, voeten wassen) als de zondige (Romeinen 1:18-32) aspecten van de cultuur van mensen, die in bijbelse tijden leefden. De beschrijvingen van wat mensen geloofden en hoe zij leefden in bijbelse tijden, is **NOOIT** **NORMATIEF**, tenzij de Bijbel het op een andere plaats leert of beveelt. God in de Bijbel ontmaskert en beschrijft de valse leerstellingen en het goddeloze en onrechtvaardige gedrag van mensen in de geschiedenis. De Bijbel *beschrijft* dus ook de zondige cultuur van de zondige wereld.

2. De cultuur van het koninkrijk van God.

Bij zijn eerste komst is Christus gekomen om zijn koninkrijk en de cultuur van zijn koninkrijk op aarde te vestigen (zie b.v. De Bergrede en al de gelijkenissen). Christus is gekomen om alle zondige aspecten van alle culturen op aarde te veranderen en om de cultuur van Gods koninkrijk te vestigen! Het koninkrijk cultuur wordt pas volmaakt bij zijn wederkomst!

Het Bijbelgedeelte, dat bestudeerd wordt, kan een *onderricht of bevel* bevatten met betrekking tot de cultuur van het koninkrijk van God, dat altijd hetzelfde blijft. Het leert of beveelt wat mensen behoren te geloven, welke waarden zij behoren te hebben en hoe zij zich behoren te gedragen in alle tijden en op alle plaatsen in de wereld. Het leert of beveelt hoe mensen zouden moeten veranderen en leven. *De God van de Bijbel heeft ten doel de cultuur van de mensen op aarde te veranderen tot de cultuur van het koninkrijk van God*. De bevelen en het onderricht met betrekking tot wat God wil dat mensen geloven en hoe zij moeten leven zijn **ALTIJD** **NORMATIEF**, tenzij de Bijbel het op een andere plaats beperkt. God in de Bijbel *beveelt en leert* hoe de cultuur van alle mensen op alle plaatsen in de wereld en in alle eeuwen door de wereldgeschiedenis heen moet worden – namelijk de cultuur van het koninkrijk van God!

De Bijbel leert duidelijk in welke aspecten de menselijke culturen overal in de wereld en in alle eeuwen moeten veranderen. Alle verboden, geboden en leringen in de bijbel bevatten *culturele uitleg of evaluatie*, d.w.z., zij leren de eisen van God met betrekking tot wat alle menselijke culturen moeten worden. De Bijbel leert mensen hoe zij naar de wereld moeten kijken, welke waarheden zij moeten geloven, welke waarden en moraal zij moeten handhaven, hoe zij zich moeten gedragen en met anderen moeten omgaan, en welke gewoonten en instellingen God welbehaaglijk zijn. *In de Bijbel worden alle menselijke culturen in de wereld voortdurend geëvalueerd, verboden of geboden*. Door middel van duidelijke verboden, geboden en leerstellingen is het Gods doel om alle menselijke culturen in het licht van de cultuur van het koninkrijk van God te stellen en te veranderen, zodat alle menselijke culturen steeds meer worden als de cultuur van het koninkrijk van God! God is erop uit om een bijzonder volk van God met een bijzondere cultuur, namelijk, de cultuur van het koninkrijk van God, te scheppen!

3. Conclusie. God en zijn Woord is er op uit om alle menselijke culturen te transformeren.

a. Geschiedenis.

De boeken in de Bijbel zijn niet alleen maar *historische boeken* die geschreven zijn binnen het raamwerk van bepaalde oude menselijke culturen.

b. Openbaring.

De boeken van de Bijbel zijn bovenal openbaringen van God met betrekking tot WAT ALLE MENSELIJKE CULTUREN MOETEN WORDEN! De Bijbel brengt de zondige aspecten van de menselijke culturen in de bijbelse tijden aan het licht, maar brengt ook de zondige aspecten van de menselijke culturen in alle plaatsen in de wereld en in alle eeuwen in de wereldgeschiedenis aan het licht.

Gods plan wordt geïntroduceerd, voorspeld, geprofeteerd en afgeschaduwd in de oudtestamentische openbaring en helemaal vervuld en uitgelegd in de nieuwtestamentische openbaring. De boeken in het Oude Testament openbaren Gods plan met alle volken van de wereld (Genesis 1-11) en het begin van de realisering van Gods plan doordat God zijn verbond sloot met één persoon, Abraham, die uit Ur van de Chaldeeërs kwam (Genesis 12:1-3; 22:17-18). Dat verbond bevestigde God met Isaak (Genesis 17:21; 26:3-5), Jakob (Genesis 28:14), Mozes (Exodus 6:2-7), koning David (1 Kronieken 17:10-14; Jeremia 33:14-26), en met de gelovigen in Israël (Jeremia 31:31-34). Maar dat verbond werd vervuld in en door Jezus Christus (Matteüs 26:28) en uitgelegd in het Nieuwe Testament (Hebreeëen 8:6-13).

c. Wet.

Als gevolg van de zonde werd vierhonderd dertig jaar later de wet aan het verbond toegevoegd (Galaten 3:17,19a). De wet bestond uit de morele wet, de ceremoniële wet en de civiele wet.

i) De morele wet bestond uit wetten hoe de gelovigen gedurende de oudtestamentische periode behoren te leven: bijvoorbeeld de Tien Geboden (Exodus 20:1-17). De morele wet kreeg pas in en door Jezus Christus zijn volle betekenis (Matteüs 5:17-48) en blijft ook in de nieuwtestamentische periode de kaart en het kompas hoe de gelovigen behoren te leven als Gods verlore volk (Marcus 12:30-31; Romeinen 13:8-10).

ii) De ceremoniële wet bestond uit de wetten hoe de gelovigen gedurende de oudtestamentische periode tot God in aanbidding behoorden te naderen. Deze wetten hadden betrekking op de tabernakel en de tempel, de priesters en de Levieten, de offeranden, eerstelingen en tienden, de besnijdenis, rein voedsel, de feesten en de Sabbat. De ceremoniële wet was een schaduw van de werkelijkheden die met de eerste komst van Jezus Christus gekomen zijn (Kolossenzen 2:16-23; Hebreeëen 8:5-7; 9:8-10; 10:1-4). Jezus Christus heeft de ceremoniële wet vervuld (Matteüs 5:17), uitgewist en weggedaan (Kolossenzen 2:14) en buiten werking gesteld (Efeziërs 2:15).

iii) De civiele wet bestond uit wetten hoe Israël als een theocratisch en nationaal volk gedurende de oudtestamentische periode moest fungeren. Deze wetten hadden betrekking op het rechtstelsel en het strafstelsel van Israël, de koning van Israël en de oorlogen van Israël. Jezus Christus heeft de civiele wet van Israël vervangen door de principes van het koninkrijk van God. Het koninkrijk van God beperkt zich niet meer tot één nationaal volk, maar breidt zich uit naar alle volken op aarde (Matteüs 6:10,33; 8:11-12; 15:1-14; 21:42-44; 24:14; 28:18-20). Het beloofde land Israël werd uitgebreid naar de hele wereld (Romeinen 4:13) en Gods volk Israël werd voortgezet en uitgebreid naar de gelovigen uit alle volken in de wereld (Romeinen 11:1-32).

De wet had alleen rechtskracht totdat de beloofde Verlosser kwam (Galaten 3:15-19). Met de komst van Jezus Christus als de Grote Hogepriester, kwam er ook een verandering van de wet (Hebreeëen 7:12).

d. Cultuur van het koninkrijk van God.

Met inachtneming van wat de Bijbel leert met betrekking tot de wet, leert de Bijbel wat alle menselijke culturen in alle landen in de wereld en in alle eeuwen in de wereldgeschiedenis moeten worden. Christenen MOETEN dus alle verboden, geboden en leerstellingen met betrekking tot de menselijke cultuur als normatief beschouwen voor alle mensen in de wereld en voor alle eeuwen in de wereldgeschiedenis!

De volgende leerstellingen zijn bijvoorbeeld allemaal normatief, want zij leren wat God vereist met betrekking tot het christelijke huwelijk, seks, gezinsleven, kerk, overheid, rechtszaken en wereld:

i) De leerstellingen van Christus en Paulus m.b.t. het christelijke huwelijk en echtscheiding (Matteüs 19:3-9; 1 Korintiërs 7:1-16).

ii) De leerstellingen van Mozes, Paulus en de schrijver aan de Hebreeëen m.b.t. hoererij of seksuele immoraliteit (Leviticus 18:3-

6,20,22-23; Romeinen 1:24-27; 1 Tessalonicenzen 4:1-8; Hebreeëen 13:4).

iii) De leerstellingen van Paulus en Petrus met betrekking tot de verantwoordelijkheden van mannen, vrouwen en kinderen in het gezin (Efeziërs 5:22-33; Kolossenzen 3:18-21; Titus 2:4; 1 Petrus 3:1-7).

iv) De leerstellingen van Paulus en Petrus m.b.t. de gemeente en de raad van oudsten (Handelingen 20:17,28; Efeziërs 4:1-16; 1 Timoteüs 3:1-15; Titus 1:5-9; 1 Petrus 5:1-7).

v) De leerstellingen van Paulus met betrekking tot de verantwoordelijkheden van mannen en vrouwen in het algemeen in de officiële bijeenkomsten van de gemeente (1 Korintiërs 14:26-40; 1 Timoteüs 2:8-15).

vi) De leerstellingen van Jezus, Paulus en Petrus m.b.t. de overheid (Matteüs 22:21; Handelingen 4:19-20; 5:29; Romeinen 13:1-7; 1 Petrus 2:13-17).

vii) De leerstellingen van Mozes en Paulus m.b.t. tot rechtszaken (Deuteronomium 16:18-20; 1 Korintiërs 5:9 - 6:11).

viii) De leerstellingen van Paulus met betrekking tot de gemeenschap van mensen buiten de kerk (Efeziërs 4:17 - 5:17).

Omdat deze leerstellingen niet begrensd worden door andere leerstellingen in de Bijbel, zijn zij ALTIJD normatief en gezaghebbend overal en altijd!